

Introduktion till förtroendevalda Tandvårdsnämnden

Tandvårdsförvaltningen

Datum
2026-08-25

Diarienummer
TVN 2026/129

I samarbete med
Tandvårdsförvaltningen

Handläggare
Catharina Saunders, Chefs- och nämndsekreterare
Version 1.0



Innehåll

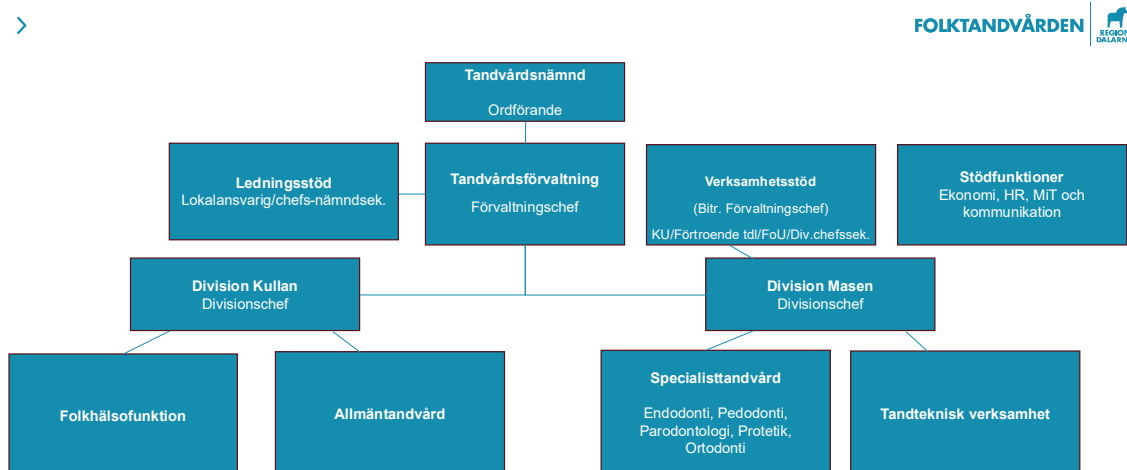
1	Tandvårdsnämnden	3
1.1	Tandvårdsförvaltningens ledning	3
1.2	Vad är nämndens uppdrag?	4
1.2.1	Hur påverkar nämnden invånarna i vardagen?	4
1.3	Arbetssätt – beredningsprocess i nämnden	5
1.3.1	Tandvårdsnämndens vårdvalsutskott	6
1.4	Styrdokument	6
2	Nämndspecifik ordlista, termer och begrepp	7

1 Tandvårdsnämnden

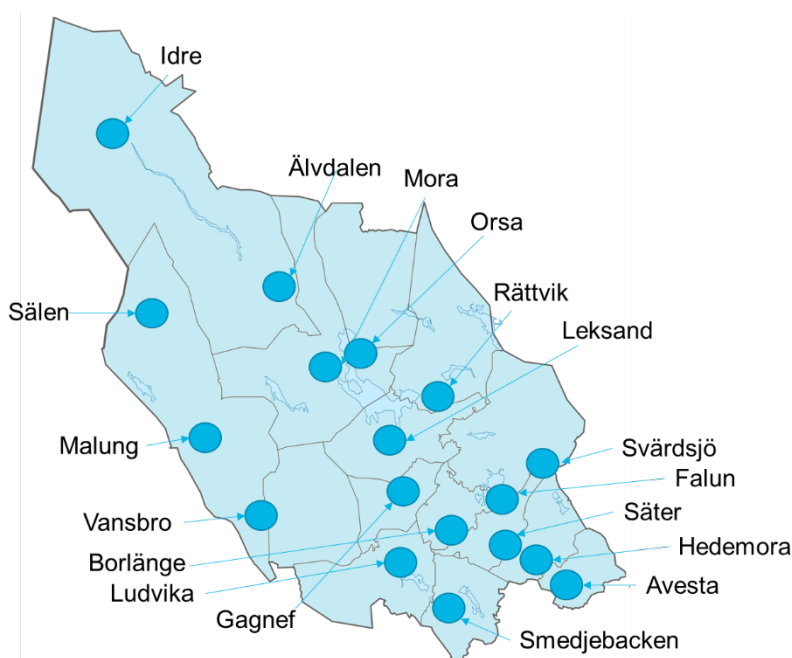
I denna introduktion beskrivs Tandvårdsnämndens organisation, ansvarsområde, arbetssätt, styrande dokument och hur Tandvårdsnämnden påverkar invånarna i vardagen.

1.1 Tandvårdsförvaltningens ledning

Beskrivning av organisationsstrukturen i tandvårdsförvaltningen.



3



1.2 Vad är nämndens uppdrag?

Nämnden ansvarar för att regionen fullgör sitt vårdgivar- och befolkningsansvar enligt tandvårdslagen (1985:125), lag om statligt tandvårdsstöd (2008:145), patientsäkerhetslagen (2010:659) samt de övriga lagar och föreskrifter som gäller inom tandvårdens område.

Nämnden ska säkerställa att tandvård erbjuds enligt gällande lagstiftning, nationella föreskrifter, ingångna avtal och inom fullmäktiges beslutade ramar och mål.

Det åligger nämnden särskilt att:

1. Inom de ramar fullmäktige fastställer, verka för en bättre munhälsa hos befolkningen och god tandvård på lika villkor.
2. Ge folktandvården Dalarna förutsättningar att styra verksamheten effektivt.
3. Ansvara för tandvårdens vårdval enligt lag (2008:962) om valfrihetssystem.
4. Ansvara för att följa upp och utvärdera såväl utlagd verksamhet som verksamhet som bedrivs i egen regi.
5. Ansvara för att regionens folktandvård bedrivs och redovisas under bolagsliknande former utifrån gällande regelverk. Eventuellt underskott i verksamheten ska återställas och eventuellt överskott får användas för strategiska satsningar under kommande år.

Nämndens verksamhetsansvar omfattar inte vissa odontologiska specialiteter såsom exempelvis käkkirurgi, odontologisk radiologi och orofacial medicin. Dessa ansvarar hälso- och sjukvårdsnämnden för.

Nämnden sammanträder främst i Falun, men även på Teams och övriga orter i länet.

1.2.1 Hur påverkar nämnden invånarna i vardagen?

Tandvårdsnämnden har ett omfattande ansvar för att säkerställa en god och jämlik tandvård för invånarna i Region Dalarna.

Folktandvården erbjuder tandvård i olika livssituationer, från förebyggande insatser till avancerad specialistvård. Verksamheten bedrivs av en bred yrkesgrupp bestående av; tandläkare, tandhygienister, tandsköterskor, steriltekniker och tandtekniker samt av receptionister som utgör en viktig del av patienternas första kontakt med verksamheten.

Därtill finns en administrativ funktion som stödjer och utvecklar verksamheten. Denna består bland annat av chefer, nämndsekreterare, sekreterare, vårdutvecklare, informatörer, samordnare och projektledare. Tillsammans bidrar dessa professioner till att säkerställa en tillgänglig, säker och effektiv tandvård för hela befolkningen.

Nämndens påverkan på invånarna sker främst genom att Folktandvården Dalarna erbjuder både allmäntandvård och specialisttandvård till personer i alla åldrar och i hela länet. Verksamheten har därmed ett viktigt uppdrag i att främja god munhälsa och att bidra till jämlika förutsättningar för tandvård.

Invånarna möter Folktandvården i första hand på någon av Folktandvårdens tandvårdskliniker runt om i länet, men också genom riktade insatser utanför klinikmiljö, exempelvis inom uppsökande verksamhet för personer som omfattas av särskilt tandvårdsstöd.

Uppdraget omfattar bland annat:

- att erbjuda regelbunden och fullständig tandvård för barn och ungdomar till och med det år de fyller 19 år,
- att tillhandahålla specialisttandvård för vuxna,
- att erbjuda akuttandvård och övrig tandvård för vuxna,
- samt att bedriva uppsökande verksamhet riktad till de patientgrupper som omfattas av särskilt tandvårdsstöd.

För att kunna genomföra uppdraget är Folktandvården Dalarna organiserad i flera verksamhetsområden: allmäntandvård, specialisttandvård, tandteknisk verksamhet samt en särskild folkhälsofunktion. Därtill finns Folktandvårdens kansli, som svarar för strategiskt stöd, uppföljning och utveckling av verksamheten samt samordning, och därigenom bidrar till att nämndens beslut omsätts i praktiken.

Genom denna samlade organisation och breda uppdrag bidrar Tandvårdsnämnden till att skapa förutsättningar för en god och jämlik tandvård i hela Dalarna.

1.3 Arbetssätt – beredningsprocess i nämnden

Tandvårdsnämndens ärendehantering sker genom en strukturerad beredningsprocess som säkerställer att beslutsunderlag är tillräckligt genomarbetade innan politiska ställningstaganden fattas. Processen utgår från tjänstemannanivå och löper stegvis vidare genom politiska beredningsforum fram till beslut i nämnd.

Beredningsprocessen inleds med tjänstemannaberedning, där ärenden tas fram, analyseras och bereds av förvaltningens tjänstepersoner. I detta arbete ingår att ta fram faktaunderlag, konsekvensanalyser och förslag till beslut, med utgångspunkt i gällande lagstiftning, regionens styrdokument samt verksamhetens behov och utveckling. Samberedning sker vid behov tillsammans med andra förvaltningar.

Efter tjänstemannaberedningen behandlas ärendena i ordförandebedömning, där nämndens ordförande, ofta i dialog med förvaltningsledning, gör en första beredning. Därefter förs ärendena vidare till presidieberedning, där nämndens presidium gemensamt bereder och diskuterar ärendena inför kommande nämndsammanträde.

I presidieberedningen sker en fördjupad genomgång av underlagen, vilket skapar förutsättningar för en förankrad och väl underbyggd beslutsprocess. Eventuella kompletteringar eller justeringar av ärendena kan i detta skede initieras.

Slutligen behandlas ärendena i Tandvårdsnämnden, där beslut fattas. Genom denna stegvisa beredningsprocess säkerställs att ärenden är väl förberedda, att både tjänstemannaperspektiv och politiska avvägningar beaktas samt att besluten vilar på ett gediget underlag.



1.3.1 Tandvårdsnämndens vårdvalsutskott

Vårdvalsutskottet består av tre ledamöter och tre ersättare.

Vårdvalsutskottet ska bereda och följa upp vårdvalsvillkor och vårdvalfrågor till nämnden. Vårdvalsutskottet ska kunna besluta i ärenden som kräver snabba ställningstaganden och avlasta nämnden i beslutsärenden av löpande karaktär.

Vårdvalsutskottet ska ha ett särskilt ansvar för:

- Att planera och följa upp tandvårdens vårdvalsuppdrag.
- Att föreslå de kriterier och regelsystem som krävs för att privata vårdgivare ska kunna etablera sig i länet på likartade villkor.
- Att informera befolkningen om vårdutbudet och om regler för listning hos vårdgivare enligt lag (2008:962) om valfrihetssystem.
- Att administrera och följa upp ersättningar som utbetalas med anledning av regionalt tandvårdsstöd

1.4 Styrdokument

Tandvårdsnämndens verksamhet styrs av ett flertal övergripande och nämndspecifika styrdokument som tillsammans säkerställer en rättssäker, effektiv och ändamålsenlig verksamhet. Dessa dokument utgör ramen för nämndens ansvar, uppdrag, beslut och uppföljning.

De grundläggande formella styrdokumenterna utgörs av reglemente, delegeringsordning och verkställighetsbestämmelser. Reglementet anger nämndens ansvarsområde och befogenheter, medan delegeringsordningen reglerar i vilken utsträckning beslutanderätt överläts till presidium eller tjänstepersoner. Verkställighetsbestämmelser tydliggör hur beslut ska omsättas i praktiken och bidrar till en enhetlig tillämpning inom organisationen.

Utöver dessa styrs nämndens verksamhet av regionövergripande dokument, såsom Regionplan och verksamhetsplan (VP), vilka anger politiska inriktningar, mål och prioriteringar. Till dessa kopplas nämndspecifika mål, nyckeltal och handlingsplaner, vilka konkretiserar uppdraget och möjliggör uppföljning av verksamhetens resultat och utveckling. Intern styrning och kontroll (ISK) utgör en integrerad del i detta arbete och syftar till att säkerställa att verksamheten bedrivs på ett patientsäkert, ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt.

Vidare utgör regionens ledningssystem och Folktandvårdens ledningssystem en central struktur för styrning och uppföljning. Ledningssystemet omfattar processer, rutiner och riktlinjer som stödjer verksamhetens kvalitet, patientsäkerhet och kontinuerliga förbättringsarbete.

Samtliga styrdokument finns tillgängliga via Region Dalarnas interna och externa webbplatser samt i diariet. Se [Demokrati - Region Dalarna](#) och [Förtroendevalda - regiondalarnaplus.se](#)

2 Nämndspecifik ordlista, termer och begrepp

Nedan följer ett antal vanligtvis, förekommande förkortningar och begrepp som används av de som jobbar inom förvaltningen.

TVN	Tandvårdsnämnd
FC	Förvaltningschef
DC	Divisionschef
VC	Verksamhetschef
KC	Klinikchef
KS	Kliniksamordnare
Endo	Endodonti (rotbehandling, fokuserar på tandens inre)
OPG	Panoramaröntgen (avbildar hela tandsystemet, käkbenet och käklederna i en enda tvådimensionell bild.
Ort/TR	Ortodonti/Tandreglering (korrigerar felställningar i tänder och käkar)
Parod	Parodontologi (tandlossning)
Ped	Pedodonti (barn- och ungdomstandvård inom specialiststandvården)
Tdl	Tandläkare
Thyg	Tandhygienist
Tsk	Tandsköterska
